

Sekretariatets beretning 2024-2025

Et begivenhedsrigt år er gået – for et år siden fejrede vi Ø-sammenslutningens 50 års jubilæum med pomp og pragt. Men det var ikke pindemadder og bobler det hele – året har været rigtig travlt, ikke mindst med vores deltagelse i 7 folkemøder rundt om i landet; Bornholm, Skive, Møn, Middelfart, Korsør, Mors og Madens Folkemøde på Lolland. Travlt synes jeg faktisk altid der er: i mine godt 13 år om bord har jeg ikke oplevet nogensinde, at vi har kigget på hinanden og tænkt – hvad skal vi nu lave?

Og det er jo godt! – Det betyder, at der er gang i butikken, og at vi – øerne – nyder bevågenhed fra politikere, pressen, danskerne generelt og såmænd også nogle europæere her og der.

Derfor er det også virkelig dejligt, at vi med den øgede bevilling i 2024 kunne fastholde Ann-Britt og med de flere penge i 2025 har kunne sige velkommen til Mette også.

➤ Så det her er besætningen på sekretariatet:

- Aase er den faste grundpille i al slags vejrlig og sørger for at telefonen besvares, dokumenterne printes og er klar når de skal være det og bogholderiet stemmer.

- Ann-Britt er den helt uundværlige bølgebryder i forhold til pressen. Hun griber midt imellem de mange andre gøremål alle sager, der dukker op – senest postsagen i onsdags – og har i den grad æren for en professionel og saglig tilgang til pressen og medierne.

Ann-Britt er også mit "sikkerhedsnet": Hun tager fra på alt det, jeg ikke kan nå – "har du lige tid, Ann-Britt, til at lave et udkast til det her høringssvar – eller tage dig af den her henvendelse...?". Hun er både min og formandskabets sparringspartner på politiske emner. Hun tilrettelægger conferenceprogrammer og folkemødedebatter og er ofte den praktiske planlægger af øbesøg og en række andre arrangementer.

Mette er nyeste mand om bord og startede på kontoret 1. februar og står bag vores sociale medier der i den grad har fået et boost i 2025:

➤ Hvis I ikke har bemærket det, så gå ind på vores FB-side (Sammenslutningen af Danske Småøer) og ikke mindst vores Instagramside, som hedder [blivøbo.nu](https://www.instagram.com/blivøbo.nu). Den henvender sig især til potentielle nye øboere, og her viser Mette alt hvad øerne måtte have at byde på. Siden 1. februar er vi gået fra ca. 100 følgere til nu over 500 følgere. Så gå ind og følg med - og del, del, del...

Mette er også den, der fremover tager sig af fødevarenetværket, som blev startet op sidste år i et projekt, hvor vi overtog nogle midler fra det gamle Småøernes Fødevarenetværk. Her har Hermann fra Hjarnø været projektansat, og der blev i november holdt et todages seminar på Bygholm Landbrugsskole for fødevareproducenter og spisesteder på småøerne. Der har også været holdt flere webinarer (bl.a. om markedsføring og kundekendskab, som kan genses på vores hjemmeside) og som det sidste i projektet var der i marts i år en studietur til Hjarnø for netværket. Nu fortsætter vi på lidt lavere blus med at lave studieture, da det er det, der lader til at være størst interesse for. I første omgang regner vi med at der bliver en netværksstudietur i efteråret. Der kommer mere information fra Mette ud om det.

➤ Og så er Mette også tovholder på det initiativ vi har udbudt til øerne i år om at udarbejde beredskabsplaner. I 2023 lavede Nina Baron fra Københavns professionsskole et forløb for Skarø, Drejø og Birkholm samt til dels Hjortø sammen med deres kommuner og beredskab Fyn, hvor der blev arbejdet med beredskabsplaner. Vi har lavet aftale med Nina Baron om at følge op på disse planer inden sommer i år, og så laver vi tre forløb i efteråret for hhv. Avernakø, Lyø og Bjørnø, for Agersø og Omø og endelig for Endelave og Hjarnø. Strynø har også søgt om at deltage, men midlerne rækker i første omgang ikke dertil.

➤ Vi har dette vinterhalvår lavet en række undersøgelser: I efteråret 2024 gennemførte vi en forundersøgelse, hvor vi undersøgte hvilke tal og data for turismen på småøerne, det er muligt at finde. Baggrunden er at småøerne falder igennem de store nationale turismeundersøgelser, og vi i mange år har manglet valide data for især turismen til småøerne. Konklusionen var dog at ressourceforbruget ofte ikke står mål med resultatet: Det kræver et overordentlig stort arbejde at fremskaffe data, meget skal være håndholdt, og de fleste data vil være et øjebliksbillede, som ikke umiddelbart kan gentages. Derfor har vi umiddelbart lagt turismeanalyserne på hylden for nu.

➤ Dog besluttede bestyrelsen at se på de lettest tilgængelige data og derfor dykke ned i de data som færgerne i forvejen indberetter til Danmarks Statistik og supplere med direkte henvendelser til de enkelte færageselskaber med det formål at få øget forståelse for de passagertal som allerede opgøres og indberettes fra færgerne. De offentligt tilgængelige data hos Danmarks Statistik for passagertransport med vores færger er afrundet til hele tusinder. Det giver for mange af færgeoverfarterne ingen mening. Derfor har vi købt et særtræk fra Danmarks Statistik, hvor vi får de eksakte tal, sådan som de indberettes fra færgernes side. Mathilde fra Hjarnø har analyseret på tallene og hun har desuden kontaktet de syv overfarter, som ikke indberetter til Danmarks Statistik.

Det har hurtigt vist sig, at der indberettes meget forskelligt fra overfart til overfart. Derfor er der store usikkerheder ved tallene og nogle af passagerkategorierne kan ikke sammenlignes (fx cykler, biler mm.) Men tallene for persontransport er i de fleste tilfælde valide og kan sammenlignes hen over året og fra år til år.

Usikkerhederne er beskrevet både i undersøgelsens indledning og ved hver enkelt opgørelse. Så når I kigger i rapporten, så husk at læse de indledende beskrivelser grundigt igennem og kig på tallene med de beskrevne forbehold i mente. På trods af usikkerhederne er dette notat det bedste overblik, der findes for færgedata for småfærgerne fra 2015 – 2024. I har fået en første version tilsendt, som vi har fået kommentarer på fra Endelave. Det lader til, at der er fejl i tallene vi har fået fra Danmarks Statistik, så vi afventer lige nu nye tal og sender så en opdateret version ud. Når I får den nye version, så brug fx data, når I er i dialog med kommunen eller i forhold til erhvervsudvikling og bosætningsarbejde. Dyk ned i data og kontakt os, hvis I har spørgsmål.

➤ I efteråret har vi også opdateret den oversigt vi tidligere har lavet af færgetaksterne. Den har I fået tilsendt. (I oversigten har vi indsat de takster vi har kunnet fine på færgernes hjemmesider og har desuden beregnet den teknisk udregnede takst til øerne i følge landevejsprincippet.

➤ Og så har vi med hjælp fra Hermann Hare også netop gentaget den opdatering af landbrugsdata, som vi lavede sidste år: Det giver en interessant viden at følge de samme tal over en årrække. Opdateringen er ikke færdigbehandlet, men I får den tilsendt når den er klar.

➤ Og hvad laver vi ellers?

Ja, i næste weekend er vi på Provinsens folkemøde i Skive med en stand. Mandag - tirsdag derefter deltager Kirsten og jeg til Færgesekretariatets årsmøde i Vejle. Og midt i juni skal vi på Folkemøde på Bornholm - der tager Kirsten, Bjarne, Ann-Britt og jeg af sted. Kirsten er med i to debatter – den ene er en vi arrangerer om det gode børneliv på øerne. Og så slutter vi juni måned af med Ø-tur med Folketingsudvalget til Tunø og Endelave.

➤ Ved siden af det laver vi jo også nyhedsbreve og ikke mindst Ø-post – det er vores hus-journalist Lene Terkelsen, der skriver og tilrettelægger og finder mange af historierne. Kirsten, Ann-Britt og jeg er i redaktionen.

➤ Til november holder vi et lidt anderledes repræsentantskabsmøde – vi kombinerer det nemlig som Kirsten sagde med den Ø-konference der holdes i regi af indsatsen "Årets Ø" og finansieres af Forenet Kredit. Det er og i høj grad Ann-Britt der planlægger konferencen. Det foregår på Huset i Middelfart. Så fredag er der konference, og lørdag -søndag fortsætter i med repræsentantskabsmødet. Søndag slutter vi mødet med en afskedsreception for Aase – ja, for Aase går nemlig på pension med årets udgang. Aase fortsætter frem til sommer med de 25 timer ugentlig hun har nu, og efter sommer vil vi så have glæde af Aase en dag om ugen året ud. Vi forventer at lægge bogholderidelen over til KKArt, der allerede nu hjælper os med den digitale bogføring og Mette køres løbende ind i Aases øvrige sekretariatsopgaver med henblik på at overtage dem i efteråret.

Men i hvert fald: sæt X ved weekenden den 14.-16. november.

Tak for samarbejdet til bestyrelsen og formandskabet ! og tusind tak til mine supergode kolleger!

Lise Thillemann Sørensen
Sekretariatsleder, 7. maj 2025